

EU:n metsäkatoasetuksen (EUDR) noudattaminen UPM:llä
Useimmin kysytyt kysymykset ja vastaukset**1. Mikä on EUDR?**

Metsäkatoasetuksella (EU) 2023/1115 (jäljempänä 'EUDR' tai 'asetus') pyritään estämään sellaisten tuotteiden tulo EU:n markkinoille tai vienti unionista, jotka aiheuttavat metsäkatoa tai metsien tilan heikkenemistä. Samalla pyritään vähentämään EU:n kulutuksesta ja tuotannosta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä ja biologisen monimuotoisuuden vähenemistä.

Asetusta sovelletaan asetuksen liitteessä 1 lueteltuihin tuotteisiin, jotka sisältävät nautaa, kaakaota, kahvia, öljypalmua, kumia, soijaa ja puuta tai joiden ravintona on käytetty edellä mainittuja hyödykkeitä tai jotka on valmistettu niistä. UPM:n kannalta tärkein hyödyke on puu, ja monet UPM:n valmistamista tuotteista, kuten puutavara, sellu, paperi, vaneri ja paperia sisältävät tarrat, kuuluvat EUDR:n soveltamisalaan.

Asetuksessa edellytetään asianmukaisen huolellisuuden noudattamista ('due diligence') ennen asianomaisten tuotteiden saattamista tai asettamista saataville EU:n markkinoille tai ennen niiden vientiä EU:sta, ja siinä kielletään asianomaisten tuotteiden saattaminen tai asettaminen saataville markkinoille tai niiden vienti, elleivät ne

- ole metsäkatoa aiheuttamattomia;
- ole tuotettu kyseisen hyödykkeen tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti; ja
- kuuluvat asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen piiriin, jolla yritykset ottavat vastuun tuotteidensa vaatimustenmukaisuudesta.

Lisäksi asetuksessa edellytetään asetuksen soveltamisalaan kuuluvien hyödykkeiden jäljitettävyyttä. Asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen on sisällettävä tiedot muun muassa tuotantomaasta ja kaikkien niiden maa-alueiden maantieteellisestä sijainnista, joilla asianmukaista huolellisuutta koskevaan vakuutukseen liittyvän tuotteen sisältämä hyödyke on tuotettu.

2. Koska metsäkatoasetuksen soveltaminen alkaa?

Asetus tuli voimaan 29. kesäkuuta 2023 ja siihen liittyy 18 kuukauden siirtymäaika. Näin ollen asetusta aletaan voimassa olevan asetuksen tekstin mukaan soveltaa 30. päivänä joulukuuta 2024. Euroopan komissio on ehdottanut siirtymäajan pidentämistä 12 kuukaudella. Euroopan parlamentti on 14. marraskuuta 2024 hyväksynyt EU:n komission ehdotuksen asetuksen muuttamisesta soveltamispäivää koskevien säännösten osalta. Samaan aikaan Euroopan parlamentti ehdotti asetukseen eräitä muitakin muutoksia ja jatkokäsittely edellyttää toimielinten välisiä neuvotteluja. Näin ollen ei ole vielä selvää, milloin ja missä muodossa asetusta lopulta aletaan soveltaa. Toistaiseksi UPM jatkaa asetuksen noudattamiseen liittyviä toimenpiteitään voimassa olevan tekstin mukaisesti. Kun asetuksen muuttamista koskeva lopullinen teksti on saatavilla, UPM arvioi mahdollisten muutosten vaikutuksia UPM:ään ja mukauttaa toimenpiteitään vastaavasti.

3. Mitä UPM on tehnyt noudattaakseen EUDR:n vaatimuksia?

UPM seurasi jo asetuksen valmistelua ja aloitti täytäntöönpanotoimet heti asetuksen hyväksymisen jälkeen.

UPM kehittää asianmukaisen huolellisuuden järjestelmiään vastaamaan asetuksen vaatimuksia. Lisäksi käynnissä on laaja IT-järjestelmien kehityshanke, jotta asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutukset voidaan toimittaa ja raaka-aineet jäljittää UPM:n arvoketjussa.

Seuraamme jatkuvasti asetuksen soveltamista koskevien ohjeiden kehittymistä ja mukautamme tarvittaessa lähestymistapaamme.

4. Mitkä ovat täytäntöönpanon haasteet?

Suurin haaste täytäntöönpanossa on asetuksen tiettyjen keskeisten säännösten epäselvyys, ohjeiden puute ja asetuksen muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden puute.

Asetus on osittain tulkinnanvarainen, eikä EU:n komissio ole toistaiseksi julkaissut selkeitä ohjeita eräistä asetuksen keskeisistä vaatimuksista. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa on epävarmaa, miten asetusta tulisi soveltaa käytännössä.

Lisäksi EU:n komissio on vasta nyt kehittämässä IT-järjestelmää, jonka kautta asianmukaista huolellisuutta koskevat vakuutukset on toimitettava. Tämä vaikeuttaa yritysten omien IT-järjestelmien kehittämistä, joiden olisi oltava yhteensopivia EU:n järjestelmän kanssa.

EU:n komissio ei ole vielä myöskään julkaissut tuotantomaiden riskiluokituksia. Riskiluokitus vaikuttaa siihen, kuinka laajoja asianmukaisen huolellisuuden järjestelmiä yritysten on rakennettava. Riskiluokitusten puuttuminen aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa, koska monet yritykset joutuvat rakentamaan laajemman asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän kuin mitä ne lopulta tarvitsevat.

Ohjeiden, IT-järjestelmän ja riskiluokituksen puute ovat käytännössä johtaneet siihen, että yrityksillä ei ole ollut mahdollisuutta hyödyntää tehokkaasti 18 kuukauden siirtymäaika. Siirtymäajan pidentäminen lievittäisi toimitusketjujen häiriöihin liittyvää huolta.

5. Mitä tietoja saan UPM:ltä asiakkaana?

Asetuksessa edellytetään, että UPM toimittaa tiedot, jotka ovat tarpeen sen osoittamiseksi, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu ja että riskiä ei ole havaittu tai on havaittu vain merkityksettömän alhainen riski, mukaan lukien tuotteisiin liittyvien asianmukaista huolellisuutta koskevien vakuutusten viitenumerot. Viitenumeroiden lisäksi UPM toimittaa pyynnöstä asiakkailleen selvitystä asianmukaisen huolellisuuden järjestelmästä sen osoittamiseksi, että asianmukaista huolellisuutta on noudatettu ja että tuotteet ovat asetuksen mukaisia.

EUDR:ää sovelletaan vain tuotteisiin, jotka saatetaan EU:n markkinoille tai viedään EU:n markkinoilta. Jos olet asiakas, joka vastaanottaa UPM:n tuotteita, jotka eivät ole olleet EU:n markkinoilla, niistä ei välttämättä ole tehty asianmukaista huolellisuutta koskevaa vakuutusta, eikä sinulle näin ollen voida antaa tuotteisiin liittyvää viitenumeroa. Tällaisissa tapauksissa sovimme kanssasi erikseen, mitä tietoja annetaan, tai jos se on käytännöllistä ja mahdollista, tarjoamme sinulle sen sijaan tuotteita, jotka on jo saatettu EU:n markkinoille.

6. Entä jos minä tai asiakkaani haluamme tuoda EU:hun tuotteita, jotka olen valmistanut EU:n ulkopuolella UPM:n tuotteita käyttäen?

Tuodessaan asetuksen soveltamisalaan kuuluvia tuotteita EU:n markkinoille maahantuojan on noudatettava asianmukaista huolellisuutta ja toimitettava asianmukaista huolellisuutta koskeva ilmoitus EU:n tietotekniikkajärjestelmään. Tällöin maahantuojan on kerättävä tuotteita koskevat EU-asetuksen 9 artiklassa luetellut tiedot.

UPM katsoo, että jos maahantuotavat tuotteet sisältävät raaka-aineita, jotka on jo saatettu EU:n markkinoille ja joista on siten jo annettu aiempi asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus, maahantuojan tulisi voida viitata tällaisiin aikaisempiin asianmukaista huolellisuutta koskeviin vakuutuksiin. Valitettavasti tällä hetkellä on epäselvää, onko tämä mahdollista vai ei.

Jos käytät UPM:n tuotteita, jotka eivät ole aiemmin tulleet EU:n markkinoille, sovimme kanssasi erikseen, mitä tietoja sinulle annetaan, tai jos se on käytännöllistä ja mahdollista, tarjoamme sinulle tuotteita, jotka on jo saatettu EU:n markkinoille.

7. Entä siirtymäkauden aikana tuotetut tuotteet?

Asetukseen ei sisälly siirtymäsäännöksiä sellaisten asianomaisten tuotteiden osalta, jotka on saatettu markkinoille siirtymäkauden aikana, mutta joilla käydään kauppaa tai joita käytetään muiden asianomaisten tuotteiden raaka-aineena vasta sen jälkeen, kun asetus on tullut voimaan. EU:n komissio on ottanut asiaan kantaa Q&A- ja ohjeasiakirjassaan todeten, että jos asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote saatetaan markkinoille ennen siirtymäkauden päättymistä, siitä johdetun asianomaisen tuotteen markkinoille saattavan tai vievän toimijan tai tuotteen markkinoilla saataville asettavan velvollisuudet rajoittuvat siihen, että se pystyy osoittamaan, että asianomainen hyödyke tai tuote on todella ollut EU:n markkinoilla ennen siirtymäkauden päättymistä. Lisäksi EU:n puutavara-asetuksen (EU) 995/2010 soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden on edelleen noudatettava puutavara-asetusta.

EU:n komission Q&A:ssa ei oteta kantaa tilanteisiin, joissa asianomainen hyödyke tai asianomainen tuote viedään EU:n markkinoilta ennen siirtymäkauden päättymistä ja niistä johdettu tuote tuodaan EU:hun siirtymäkauden jälkeen. UPM:n mielestä tällaisia johdettuja tuotteita ei pitäisi kohdella eri tavalla kuin EU:ssa tuotettuja tuotteita, mutta valitettavasti EU:n komission kysymykset ja vastaukset ovat tältä osin epäselviä.

8. Mitä UPM odottaa toimittajiltaan?

Hankkiessaan EUDR:n soveltamisalaan kuuluvia raaka-aineita UPM edellyttää, että toimitetut raaka-aineet ovat asetuksen mukaisia.

Kun UPM hankkii raaka-aineita EU:n markkinoilta, se hyväksyy vain sellaisia tuotteita, joista on tehty asianmukaista huolellisuutta koskeva vakuutus. Lisäksi UPM tarkistaa, että sen tavarantoimittajat noudattavat asianmukaista huolellisuutta. Joissain tilanteissa, kuten hakkuuoikeuksiin perustuvassa puun hankinnassa, UPM on ensimmäinen metsäkatoasetuksen tarkoittama toimija. Näissä tilanteissa UPM tekee ensimmäisen asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen.

Kun UPM hankkii raaka-aineita EU:n ulkopuolelta, UPM edellyttää toimittajiltaan kaikkia asianmukaisen huolellisuuden noudattamiseksi tarvittavia tietoja, mukaan lukien tiedot puulajeista, tuotantomaasta, niiden maa-alueiden maantieteellisestä sijainnista, joilla raaka-aine on tuotettu, korjuuajankohdasta sekä riittävän vakuuttavat ja todennettavissa olevat tiedot siitä, että raaka-aineet eivät aiheuta metsäkatoa ja että ne on tuotettu tuotantomaan asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Lisätietoja metsäkatoasetuksesta on saatavilla [EU:n komission verkkosivuilla asetuksen täytäntöönpanosta](#).